

טיוטת מבחנים לתמיכה של משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות בגופים המפעילים מכינות קדם צבאיות שפוננו ממקום מושביהן בשל המלחמה בדרום (הוראת שעה)

לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985

בהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹ (להלן – **החוק**), ובהתייעצות עם היועצת המשפטית לממשלה, מתפרסמים בזה מבחנים לתמיכה של משרד ההתיישבות והמשימות הלאומיות (להלן – **המשרד**) ומנהלת תקומה בגופים המפעילים מכינות, כהגדרתן במבחן זה, באזור חבל תקומה, שפוננו ממקום מושבן בשל מלחמת חרבות ברזל, כמפורט להלן:

תקנה תקציבית: 04521318

1. כללי

- (א) ועדת התמיכות של המשרד (להלן – **הוועדה**) תדון בעניין קבלת תמיכה מהתקציב המיועד לכך בהתאם לנוהל שר האוצר לתמיכות מתקציב המדינה במוסדות ציבור² (להלן – **הנוהל**) ולפי מבחנים אלה. נציג ממנהלת תקומה יוזמן לדיוני הוועדה כמשקיף במבחן זה.
- (ב) בבואה לדון ולהחליט בכל בקשה לתמיכה, תשקול הוועדה את כל נסיבות העניין, תוך יישום שוויוני אחיד וענייני של מבחנים אלה.
- (ג) כל שיקוליה של הוועדה יהיו ענייניים, תוך הפעלת אמות מידה מקצועיות, ככל שידרש לפי נסיבות העניין; החלטות הוועדה תהיינה מנומקות.
- (ד) אסמכתאות כספיות להוכחת פעילות במבחנים אלה, אשר מוגשות כחלק מדו"ח פעילות תאושרנה בידי רואה חשבון; חלוקת הסכום המיועד לתמיכות בתקציב השנתי של המשרד תיעשה לפי תחומי הפעילות המפורטים במבחן זה, הכול בכפוף לאמור במבחנים אלה ובחוק התקציב לשנת הכספים השוטפת, כפי שיפורט להלן.

2. הגדרות

במבחנים אלה –

"מוסד" – מוסד ציבור כהגדרתו בסעיף 3א לחוק;

"מכינה" – מסגרת חינוכית המיועדת בעיקרה למיועדים לשירות ביטחון, ליוצאי צבא ולמיועדים להתנדבות לשירות ביטחון, המופעלת בחבל תקומה על ידי מוסד והיא מכינה קדם צבאית מוכרת כמשמעה בחוק המכינות הקדם צבאיות, תשס"ח-2008³ (להלן – חוק המכינות); או מכינה המופעלת בחבל תקומה המצויה בהליך הקמה ומלווה על ידי האגף הביטחוני-חברתי במשרד הביטחון, ואשר הוכרה על האגף כאמור עד לתאריך 1.9.2024.

"מתחם מכינה" – מבנה המכינה הנמצא בחבל תקומה, והמתקנים המשמשים את חניכי המכינה, המצויים במתחם ובסביבתו שאושרו במסגרת הבקשה שהוגשה להכרה במכינה;

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60; התשנ"ב, עמ' 34
² <https://www.gov.il/BlobFolder/unit/supports/he/general-procedure-10-03-2021.pdf>
³ ס"ח התשס"ח, עמ' 890; התשע"ח, עמ' 829

"תכנית העבודה" – תכנית שתוגש על ידי המכינה מבקשת התמיכה, ובה יפורטו הפעולות אשר בוצעו ואלו שבכוונת המכינה לעשות כחלק מהפעילות הנתמכת לפי מבחנים אלה; תכנית זו תוגש למשרד במסגרת בקשת התמיכה.

"חבל תקומה" – כאמור בהחלטת ממשלה 980 מיום 19.10.2023, לפיה "חבל התקומה" כולל את אזור שדרות רבתי והיישובים והאזורים במועצות האזוריות אשכול, חוף אשקלון, שדות נגב ושער הנגב אשר בתיהם, כולם או חלקם, נמצאים בטווח של עד 7 ק"מ מגדר המערכת סביב רצועת עזה.

3. תקציב

היקף התקציב הצפוי לצורך התמיכה בפעולות שבנוהל תמיכה זה, הינו כ-7 מיליון ₪. היה ותקציב זה יפחת, ועדת התמיכות תהיה רשאית להתאים את מספר הבקשות המאושרות להיקף התקציבי המעודכן, וזאת בהתאם לדירוג הבקשות שנקבע על ידי הוועדה, בהתאם לקריטריונים המפורטים בנוהל זה.

4. מטרת התמיכה

מטרת תמיכה זו לפתח את המכינות הפועלות בחבל התקומה, מתוך תפיסה של חיזוק האחיזה בשטח ועידוד ופיתוח הקהילה ביישובים השונים בחבל זה, כחלק מהחזרה ליישובים אלו והעצמתם בשנים הקרובות, ובהתאם, להעניק סיוע למכינות אלו, בפעולות הנכללות בסעיף 5 ובעיקר בתחומי בינוי והצטיידות.

5. הפעילות הנתמכת

התמיכה תינתן בעד פעילויות בתחומים הבאים:

(1) ביצוע עבודות הקמה או פיתוח או שיפוץ/שיקום במתחם המכינות:

(א) הקמת מבנה חדש.

(ב) שיפוץ או שיקום מבנה קיים.

(ג) עבודות פיתוח עבור מבני המכינה (כמו: שיקום קו ביוב, הצללות, הנגשת מבנים וכו'), לא כולל ריהוט ומתקני חוץ.

(2) **תכנון וניהול פרויקטים עבור פרויקטים שיאושרו לביצוע בסעיף (1) לעיל:** מדידות, ניהול תכנון, יעוץ, סקרי קרקע, ניהול ופיקוח, בדיקות קרקע, תכנון מפורט וכן תכנון לביצוע של הקמה או שיפוץ/שיקום של מתחם המכינה, בשיעור של עד 10% מהיקף כל פרויקט שיאושר.

(3) **הצטיידות:** רכישת ציוד **קבוע** עבור מתחם המכינה, לטובת חזרה לפעילות מלאה במתחם במסגרת התחומים הבאים: מכשירי חשמל שאינם לשימוש אישי, כלי מטבח, אבזור לחדרי שירותים ורחצה, מכשירי חימום/קירור חללים, ריהוט, מתקני תאורה, אמצעי בטיחות והנגשה, אמצעי מיגון, מתקני שתייה, אמצעי הצללה לרבות וילונות, עזרי הוראה, מתקני כושר וספורט, ספרים, משחקי קופסה, ובתנאי שמדובר על ציוד לשימוש פנימי בתוך המבנים, ואשר טרם קיבל תמיכה במסגרת מבחני תמיכה של שיפוצים ושיפור הבטיחות בשנים הקודמות.

(4) הוצאה לא צפויה שנבעה מאירועי ה-7 באוקטובר 2023 והמלחמה שהגיעה בעקבותיו הנדרשת לטובת חזרת המכינה לפעילות מלאה, לרבות הוצאה הנובעת ממעבר הקהילה מהיישוב בו פועלת המכינה ליישוב אחר במסגרת פתרון ביניים עקב מניעה הנדסית או ביטחונית ביחס ליישוב.

6. תנאי סף לתמיכה

לתמיכה לפי מבחנים אלה זכאי מוסד שמתקיימים בו כל תנאי הסף האלה:

- (1) המוסד מאוגד ורשום כעמותה לפי חוק העמותות, התש"ס-1980⁴, או כחברה לתועלת הציבור הרשומה אצל רשם ההקדשות לפי פרק ראשון א' לחוק החברות, התשנ"ט-1999⁵;
- (2) המוסד בעל אישור ניהול תקין לשנה בעדה מבוקשת התמיכה;
- (3) המוסד מפעיל מכינה במשך כל שנת הלימודים בעדה מבוקשת התמיכה.
- (4) לגבי מכינה שהתפנתה מהיישוב בו פעל מתחם המכינה בעקבות אירועי 7.10.2023 – יש להגיש מסמך התחייבות בנוגע לחזרת המכינה לפעילות במתחם המכינה בו בוצעו השיפוצים בחבל תקומה לא יאוחר מתאריך 1.9.2026 או לא יאוחר ממועד החזרה של היישוב מבחינת המצב הביטחוני וההיבט ההנדסי בהתאם לאישור של צוות בינוי, תשתיות ודיור במנהלת תקומה, לפי המועד המאוחר מביניהם. היה ובפועל המכינה לא תשוב לפעול בחבל תקומה עד לתאריך זה – היא תחוייב בהשבת סכום התמיכה למשרד.
- (5) המוסד לא הגיש בקשה לתמיכה ממשלתית או מגופים ציבוריים אחרים, בשנה בעדה מבוקשת התמיכה ולא הוקצה לו סכום כלשהו מתקציב המדינה, במישרין או בעקיפין, בעד ביצוע פעילות הנתמכת באחד מהתחומים המפורטים בסעיף 5 למבחנים אלה, שבעדו הוא מבקש תמיכה לפי מבחנים אלה;
- (6) המוסד הגיש התחייבות בכתב, כי אם יימצא לאחר קבלת התמיכה שלא עמד בדרישות מבחנים אלה, הוא יחזיר את סכומי התמיכה שקיבל לפי מבחנים אלה, כולם או חלקם, לפי העניין, בתוספת ריבית חשכ"ל, והמשרד יהיה רשאי לגבותם או לקזזם מכל סכום אחר המגיע למוסד מכל מקור ממשלתי בהתאם להוראות הנוהל.

7. תנאים לקבלת התמיכה

(1) בפרוייקטי בינוי (סעיף 5(1) לעיל) – תנאי לקבלת התמיכה הוא הגשת כל המסמכים הבאים:

- (א) מסמך המציג את זכותו הקניינית או החוזית במבנה או במתקן שבעד הקמתו או שיפוצו מבוקשת התמיכה (בעלות, זכות חכירה או זכות שימוש לתקופה של 5 שנים רצופות לפחות, מתוכן לפחות 3 שנים ממועד השלמת השיפוץ שיאושר על פי מבחנים אלו).
- (ב) תכנית או סקיצה של מתחם המכינה, הכוללת סימון על גביה של הרכיבים המבוקשים לתמיכה. מובהר, כי המבנים או המתקנים שהמוסד מבקש תמיכה לגביהם נדרשים להיות מצויים במתחם המכינה בלבד, ואינם נגישים לציבור הרחב.

⁴ ס"ח התש"ס, עמ' 210
⁵ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189

- (ג) תכנית הפרויקט הכוללת תכנון ראשוני לפחות, אולם בפרויקט שיפוץ מבנה קיים ניתן להסתפק בסקיצה, במפרט ובאומדן תקציבי במקום התוכנית;
- (ד) היתר בנייה, בקשה להיתר בניה או מסמך המעיד על פטור מהיתר חתום על ידי מהנדס המועצה/הרשות בה פועלת המכינה;
- (ה) אומדן עלויות מאושר על ידי מהנדס או אדריכל מוסמך, המפרט את מרכיבי הבקשה;
- (ו) פירוט תמיכות ממשלתיות קודמות ונוכחיות בבינוי ושיפוץ המבנה;
- (ז) בפרויקט ביצוע של בניה חדשה :

- (1) תכנית עם תכנון ראשוני לפחות של הפרויקט (שרטוט מקצועי על ידי מהנדס או אדריכל);
- (2) חוות דעת של מהנדס או אדריכל מוסמך בנוגע להיתכנות הקמת המבנה במתחם המכינה;
- (3) הסכמה של בעל הזכויות במקרקעין עליו ייבנה המבנה לביצוע העבודות;
- (4) התחייבות לרישום זיקת הנאה כמפורט בסעיף 23 לנוהל שר האוצר.
- (5) סימון של תחום הבקשה על גבי תצ"א עם רקע תב"ע וכן ציון מספר גוש, חלקה ומגרש שבו נמצא תחום הבקשה.
- (2) לתמיכה בפעילות המפורטת בסעיף 25(2) במסגרת פרויקטי בינוי – תנאי לקבלת התמיכה הוא הגשת הערכה ראשונית לפחות של התמורה שתשולם בגין תכנון וניהול הפרויקט.
- (3) לתמיכה בפעילות המפורטת בסעיף 5(3) להצטיידות – תנאי לקבלת התמיכה הוא שהמוסד הגיש התחייבות בכתב כי הציוד שיירכש בתמיכת מבחן זה ישמש את החניכים במתחם המכינה לתקופה של שלוש שנים לפחות.
- (4) לתמיכה בפעילות המפורטת בסעיף 5(4) במבחן זה – תנאי לקבלת התמיכה הוא שהמוסד הגיש תכנית עבודה פרטנית ביחס להוצאה וכן הצהרה בכתב כי ההוצאה בגינה מתבקשת התמיכה נבעה מאירועי ה-7 באוקטובר 2023 והמלחמה שהגיעה בעקבותיו והיא נדרשת לטובת חזרת המכינה לפעילות מלאה.

8. אמות מידה לחלוקת כספי התמיכה ומגבלות על שיעור התמיכה

- (1) בשלב ראשון יוקצו לתמיכה בכל מכינה שפעלה בתחומי חבל התקומה 12 חודשים לפחות עד ליום 6 באוקטובר 2023, שתמצא זכאית לפי מבחנים אלה סך של עד 300,000 ₪ עבור פעולות בתחום בינוי ושיפוץ והצטיידות (ס' 5(1), (2)5 וס' 5(3)) בהתאם למבחן תמיכה זה, ובלבד שסכום זה לא חורג ממגבלת התמיכה בפעולה המבוקשת העומדת על שיעור של 90% מכלל המקורות הממשלתיים.
- (2) בשלב השני יחולק התקציב שנוותר, עבור כלל הנושאים הנתמכים במבחן זה, בין המכינות שנמצאו זכאיות לתמיכה באופן יחסי לפי מספר תקני החניכים המתוקצבים בשנה"ל תשפ"ה, **הלומדים או מיועדים ללמוד במתחם המכינה בחבל תקומה**. מספר החניכים יקבע בהתאם לעדכון משרד הביטחון לעניין מספר החניכים להם אושר תקן לתקצוב בשנים א' ו-ב' בשנת הלימודים תשפ"ה.

(3) תמיכה ברכישת ציוד למכינה (סי' 35), בין אם בהתאם לסעיף 8(א) ובין אם בהתאם לסעיף 8(ב), תינתן בהתאם למספר החניכים להם אושר תקן לתקצוב בשנים א' ו-ב' בשנת הלימודים תשפ"ה, לפי עלות מאושרת **מרבית** של 2,500 ₪ לחניך ועד 90% מעלות ההצטיידות לפי סעיף 5(3) לעיל שתבוצע בפועל.

(4) תמיכה במרכיבי בינוי ותכנון (סעיפים 15(1), 25(2)): התקציב יחולק בהתאם לתקציב שנתו, לאחר הקצאת סכום הציוד, כך שהמכונות הזכאיות לתמיכה יקבלו סכום יחסי לפי מספר תקני החניכים להם אושר תקן לתקצוב בשנים א' ו-ב' בשנת הלימודים תשפ"ה, **הלומדים בחבל תקומה**.

(5) שיעור התמיכה המרבי בגין כל אחת מהפעולות שתאושרנה לתמיכה לפי סעיף 15(1) לעיל, יעמוד על 50% מכלל ההוצאות בפרוייקט הבינוי שיאושר.

(6) שיעור התמיכה המרבי בגין פעולות לפי סעיף 25(2) לעיל לא יעלה על 10% מהיקף כל פרויקט שיאושר.

(7) שיעור התמיכה המרבי בגין פעולות לפי סעיף 45(4) לא יעלה על 3% מסך התמיכה שלה זכאית המכינה לפי מבחן זה.

(8) ככל שיוותר תקציב, תחולק היתרה בין כלל הבקשות באופן יחסי לפי מספר החניכים להם אושר תקן לתקצוב בשנים א' ו-ב' בשנת הלימודים תשפ"ה, ביחס להיקף התמיכה שאושר בגינם ובלבד שסכום התמיכה למוסד לא יעלה על הנמוך בין אלה:

(א) 50% מעלות כלל הפעילויות של המוסד בעדן ביקש תמיכה;

(ב) היקף סך הבקשות שאושרו למוסד;

(ג) לגבי כל בקשה, היקף הבקשה שהגיש המוסד.

9. אופן הגשת הבקשה

(1) מבקש התמיכה יגיש את בקשתו עד למועד הקבוע לרבות כל המסמכים והאישורים הנדרשים לפי הנוהל, ולרבות אלו:

(א) אישור ניהול תקין בתוקף;

(ב) מסמכי התחייבות בהתאם לסעיפים 6(4), 6(6) ו-7(3) בנוסח כפי שיפורסם ע"י המשרד;

(ג) מסמך זכויות בהתאם לסעיף 7(1) (א) ו-7(1) (ז) (3);

(ד) המסמכים הנדרשים בהתאם לסעיף 7;

(ה) תכנית עבודה המפרטת את הפעילויות בגינן מבקש תמיכה, בהתאם להגדרת מרכיבי הפעילות הנתמכת בסעיף 5 לעיל. על התכנית לכלול את המרכיבים הבאים:

(1) מספר החניכים הרשומים במכינת האם ובשלוחה המצויות בחבל תקומה בשנת תשפ"ה;

(2) פירוט הפעילות המבוקשת לתמיכה, הכוללת הסבר, מועד ביצוע משוער, עלות וסכום מבוקש לתמיכה;

(3) פירוט מלוא מקורות המימון לביצוע הפעילות הנתמכת;

(4) הצהרה בהתאם לדרישת סעיף 6(9) לפירוט תמיכות ממשלתיות קודמות ונוכחיות בבינוי ושיפוץ המבנה המבוקש וכן בדבר קיומן או היעדרן של תמיכות או שיפויים בגין התמיכה המבוקשת בנוסח כפי שיפורסם ע"י המשרד.

(ו) דוח תקציב שנתי לשנים 2024-2025 לכלל פעילויות המכינה עם נספח מפורט לגבי הפעילות המתבקשת לתמיכה, מאושר על ידי הגורם המורשה במוסד המפעיל את המכינה ;

(2) הוועדה או צוות הבדיקה מטעמה יהיו רשאים לדרוש מהמכינה כל מסמך נוסף הנדרש לשם בחינת הבקשה.

10. מנגנון ליווי הביצוע

לאחר החלטת ועדת התמיכות בדבר חלוקת כספי התמיכה, יוקם צוות מלווה שיכלול נציגים קבועים מהמשרד, מנהלת תקומה והאגף הביטחוני-חברתי במשרד הביטחון. הצוות יעקוב אחר התקדמות הפרויקטים הנתמכים, לרבות ביצועם בפועל וגיוס המשאבים עבורם.

11. ביצוע, דיווח ואופן התשלום

(1) המשרד יכיר בחשבוניות שהופקו בגין תקופת תוקפם של מבחנים אלה בלבד ובתנאי שתכולתם תואמת את אישור ועדת התמיכות בהתאם לתכנית שהוגשה.

(2) על המוסד להעביר חשבוניות מס / קבלות מפורטות על ההוצאות שבגינן מבוקשת התמיכה לפי מבחנים אלה, על שם המוסד מבקש התמיכה בלבד ; בחשבונית ייכללו הפרטים הבאים : שם המוסד, מועד אספקת השירותים/טובין, מהות השירות שניתן, פירוט הכמויות ועוד.

(3) דוח הביצוע יכלול סיכום מילולי וסיכום כספי המורכב מפירוט המקורות והשימושים בחתימת ראש המכינה ומנהל הכספים של המכינה, בצרוף חשבוניות מפורטות כאמור, תמונות, בהתאמה לנושאי הפעילות המאושרים וכן כל אסמכתא נוספת שתידרש על ידי המשרד, לצורך הוכחת העלויות וביצוע הפעילות. הדיווח ייחתם על ידי מורשי החתימה של המוסד ובפרט ע"י מנהל הכספים של העמותה ויאושר על ידי רואה חשבון חיצוני.

12. מעקב ובקרה

מבלי לגרוע מהוראות הנוהל –

(1) המשרד או מי מטעמו יהיו רשאים לערוך ביקורת ובדיקה, בכל עת, גם לאחר תשלום כספי התמיכה, בדבר אמיתת הנתונים שנמסרו לו, מילוי התנאים למתן התמיכה ובדבר השימוש בתמיכה שניתנה.

(2) לשם ביצוע הפעילות רשאי המשרד או מי מטעמו לדרוש, והנתמך מתחייב להגיש לו דיווחים כספיים ואחרים בקשר לשימוש בתמיכה, ורשאי המשרד לשלוח מבקר או מפקח מטעמו לבקר במשרדיו ובמתקניו של המוסד ולעיין בספרי החשבונות שלו, והנתמך מתחייב לשתף פעולה עם בקרה וביקורת כאמור.

(3) המשרד רשאי, לאחר היוועצות עם נציג מנהלת תקומה, להקטין או לבטל את התמיכה אם הופחת או בוטל תקציב התמיכה או אם לא קיים הגוף הנתמך את כל דרישות המשרד בקשר לביצוע הפעילות כאמור ; אם לא קיים הגוף הנתמך את כל התנאים או ההתחייבויות בקשר למתן

התמיכה; אם התברר, כי הגוף הנתמך זכאי לקבל כספים או נכסים נוספים ממקור ממשלתי אחר בגין הפעילות הנתמכת; אם התמיכה ניתנה על בסיס נתונים לא נכונים; וכן מכל סיבה אחרת המפורטת בנוהל זה או בנוהל שר האוצר.

(4) שולמה תמיכה על בסיס דיווח כוזב או מטעה, יוחלו הוראות נוהל שר האוצר והוראות התכ"ם בעניין.

תחולה ותוקף

- (א) תחילתם של מבחנים אלה ביום 1 במאי 2024
(ב) תוקפם של מבחנים אלה עד ליום 25 בדצמבר 2025.

התשפ"ה _____

(2024 _____)

אורית מלכה סטרוק

שרת ההתיישבות והמשימות הלאומיות

(803-35-2023-000086)